

Probleem—freoon on vastu taevast lennanud

PROBLEEM

2006 kogusime Eestis kokku elanikelt 20 000 vana külmkappi, kuid 6600 külmkappi nendest jõudsid meie vastuvõtupunkti-desse juba vigastatutena ehk ilma kompressorita või torustikuta.

- Ühe vana külmkapi torustikes on keskmiselt 115 g freoongaasi;
- selle tõttu on 766 kg freoongaasi vastu taevast lennanud;
- probleem on selles, et freoon on osoonikihti kahandava toimega;
- Osoonikiht paikneb terve maakera ümber ning kaitseb filtrina kahjuliku ultraviolettkiirguse eest (UV-B), millel on tõsised mõjud inimese tervisele kui keskkonnale.

ÕIGE KÄITUMINE

- helista 1345 (tasuta) ja küsi, kuhu võib vana külmiku viia;
- eemalda vana külmik vooluvõrgust;
- kontrolli, et vanasse külmikusse pole jäänud toiduaineid;

- palu kedagi appi vana külmikut tõstma;
- vaata ette, et tassimisel ei saa vana külmiku torustik vigastada (freoonilekke oht);
- paiguta järelkärusse või autole püsti ja kinnita rihmadega;
- sõidutage vana külmik lähimasse jäätmejaama või elektroonikajäätmete vastuvõtupunkti;
- tervitage jäätmejaama töötajat, naeratage ja teatage, et tõite vana külmiku;
- tõstke külmik ettevaatlikult selleks ettenähtud kogumisvahendisse või kohta ;
- soovige head päeva ja tundke rõõmu, et olete käitunud õigesti ja keskkonnasõbralikult

VALE KÄITUMINE

- vana külmik on vaja kiiresti jalust ära saada ja sa tõstad selle koridori või olmejäätmete konteineri kõrvale õue. Vana külmiku metallosad pakuvad aga huvi „metallikrattidele”, kes need osava liigutusega külmikult

Suurenenud ultraviolettkiirgus mõjutab inimeste kõrvil ka kalade nahka

eraldavad ja selle tõttu freoongaasi (pahhh!) vastu taevast;

- ära kunagi ka ise hakka vanalt külmikult osi eraldama, jäta see spetsialistide hooleks;
- vale on ka vana külmikut metsa alla sokutada, sest seal ei ole temast kellegile kasu;
- tea, et külmik on ohtlik jääde, kuna sisaldab keskkonnaohtlikke aineid

NB! Komplektsete vanade kodumasinate ja –elektronika vastuvõtt on TASUTA

NB! Loe lähemalt osoonikihist www.klab.ee/Osoonibyroo/index.htm

Kust saan informatsiooni, kui seda vajan?

EES-Ringlus on mittetulundusühing, mis korraldab kasutuselt kõrvaldatud kodumasinate ja –elektronika tasuta tagasivõttu Eestis. Punktid kuhu saate tasuta selliseid seadmeid ära anda asuvad Tallinna jäätmejaamades ja Taaskasutuskeskuses. Kus need asuvad?

Helista Tallinna tasuta infotelefonil 1345 või vaata internetist www.eesringlus.ee